

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХДАК

Протокол № 8 від 29.03.2019 р.

Голова вченої ради, проф.

В. М. Шейко

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками
освітнього процесу Харківської державної академії культури

Харків, 2019 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення розроблене відповідно до Закону України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 №1556-VII (із змінами); Постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», інших нормативно-правових актів з питань вищої освіти, а також Статуту Харківської державна академії культури (далі – ХДАК).

Положення регламентує діяльність ХДАК щодо організації академічної мобільності студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу і встановлює загальний порядок організації програм академічної мобільності на території України і за кордоном.

1.2. Цілі, завдання та загальні правила забезпечення і реалізації права на академічну мобільність повинні відповідати основним принципам Спільної декларації Міністрів освіти Європи "Європейський простір у сфері вищої освіти", вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація).

1.3. Учасники освітнього процесу ХДАК та вітчизняні учасники освітнього процесу і заклади вищої освіти (наукові установи) України та іноземні учасники освітнього процесу і заклади вищої освіти (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності.

1.4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між ХДАК та закладами вищої освіти (науковими установами) України або їх основними структурними підрозділами, між ХДАК та іноземними закладами вищої освіти (науковими установами) та їх основними структурними підрозділами (далі – ЗВО (наукові установи)-партнери).

Право на академічну мобільність також може бути реалізоване учасником освітнього процесу ХДАК з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією ХДАК, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

Індивідуальна академічна мобільність учасників освітнього процесу, що реалізується з власної ініціативи та без попереднього узгодження з адміністрацією ХДАК, можлива лише у період канікул або академічної відпустки (для студентів) та відпустки (для інших учасників освітнього процесу). Для студентів визнання та перезарахування результатів навчання у такому разі не здійснюється.

1.5. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу ХДАК у ЗВО (наукових установах)-партнерах у межах України;

- міжнародну академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу ХДАК у ЗВО (наукових установах)-партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу в ХДАК.

1.6. Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання на основі двосторонніх або багатосторонніх угод між ХДАК та ЗВО (науковими установами)-партнерами щодо програм академічної мобільності у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти;

- кредитна мобільність – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у закладі вищої освіти постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

1.7. Навчання учасників освітнього процесу ХДАК, вітчизняних та іноземних учасників освітнього процесу за узгодженими між ХДАК та ЗВО (науковими установами)-партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту ЗВО (наукової установи)-партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту ХДАК та ЗВО (наукових установ)-партнерів.

1.8. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені бакалавра, магістра та доктора філософії в ХДАК, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування.

1.9. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу у ХДАК, є:

- участь у спільних проектах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

1.10. Реалізація конкретних форм та видів академічної мобільності регулюється окремими угодами ХДАК із вітчизняними ЗВО (науковими установами)-партнерами, із іноземними ЗВО (науковими установами)-партнерами, договорами про міжнародну співпрацю та додатками до них. Програми академічної мобільності повинні відповідати напрямам діяльності ХДАК.

1.11. Учасники освітнього процесу, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої та міжнародної мобільності, зараховуються до ХДАК та до ЗВО (наукових установ)-партнерів в Україні та поза її межами як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу.

II. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Основними цілями академічної мобільності учасників освітнього процесу ХДАК є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників ХДАК на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду студентів щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між ХДАК та ЗВО (науковими установами)-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів ХДАК та ЗВО (наукових установ)-партнерів.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності учасників освітнього процесу ХДАК є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- набуття професійного досвіду під час проходження навчальних та виробничих стажувань;
- можливість одночасного отримання студентом двох документів про вищу освіту з додатками встановленого у ЗВО (наукових установах)-партнерах зразка та інформацією про систему оцінювання в них навчальних здобутків студентів;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток подальших наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;

- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

III. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

3.1. Загальне керівництво із забезпечення академічної мобільності здійснюється першим проректором, проректором з наукової роботи, проректором з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків через Центр міжнародної освіти і співробітництва, навчальний відділ, деканати факультетів, кафедри ХДАК.

3.2. Право на участь у програмах академічної мобільності мають здобувачі вищої освіти освітніх ступенів бакалавра (починаючи із другого курсу), магістра, особи, які здобувають наукові ступені доктора філософії або доктора наук, науково-педагогічні наукові та педагогічні працівники ХДАК.

3.3. Підготовка та проведення заходів щодо організації академічної мобільності для студентів, аспірантів повинні бути завершені:

- до початку літніх канікул – якщо навчання планується розпочати в осінньому семестрі;

- до початку зимових канікул – якщо навчання планується розпочати у весняному семестрі.

3.4. За домовленістю між учасниками академічної мобільності (за окремими угодами):

- здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності;

- регламентуються перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедура і строк їх подання;

- визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у ЗВО (наукових установах)-партнерах;

- визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або проведення наукових досліджень та звітування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

3.5. За здобувачами вищої освіти на період навчання у ЗВО (науковій установі)-партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності у ЗВО (науковій установі)-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

3.6. Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої

освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

3.7. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у ЗВО (науковій установі)-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з ХДАК.

3.8. Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між ХДАК та іноземними ЗВО (науковими установами)-партнерами, можуть бути зараховані на навчання до ХДАК:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних надходжень ЗВО (наукових установ)-партнерів;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту відповідно до чинного законодавства;
- на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість здобувачів вищої освіти з ХДАК, які навчаються в іноземному ЗВО (науковій установі)-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між ХДАК та іноземними ЗВО (науковими установами)-партнерами договорів про міжнародну академічну мобільність.

3.9. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники ХДАК можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності за погодженням із завідувачем кафедри та деканом факультету. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в ХДАК до одного року. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

3.10. Іноземні наукові, педагогічні працівники закладів вищої освіти (наукових установ)-партнерів, які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в ХДАК мають усі права та обов'язки працівників ХДАК.

3.11. Відбір учасників програм академічної мобільності учасників освітнього процесу у ХДАК здійснюється конкурсною комісією. Персональний склад конкурсної комісії ХДАК затверджується вченою радою ХДАК.

3.12. Відбір науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників для участі в програмах академічної мобільності ХДАК здійснюється конкурсною комісією ХДАК. Рішення конкурсної комісії затверджується вченою радою ХДАК.

3.13. Відбір студентів для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією ХДАК з урахуванням рейтингу

успішності, участі у науковій роботі та знання іноземної мови (або в іншому порядку, визначеному угодами про співпрацю із ЗВО (науковими установами)-партнерами). Рішення конкурсної комісії затверджується вченою радою ХДАК.

3.14. У випадку, якщо студент ХДАК бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає студенту грант, на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

3.15. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності учасників академічної мобільності ХДАК та ЗВО (наукових установ)-партнерів та процедура їх подання регламентується угодами між ХДАК та ЗВО (науковими установами)-партнерами.

3.16. Етапи, тривалість та зміст навчання студентів, аспірантів у ЗВО (наукових установах)-партнерах визначаються навчальними планами та графіками освітнього процесу, затвердженими у ЗВО (наукових установах)-партнерах.

Узгоджені навчальні плани та графіки освітнього процесу затверджуються керівниками ЗВО (наукових установ)-партнерів. При формуванні індивідуального навчального плану студента враховується фактичне виконання студентом індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

3.17. Етапи, тривалість та зміст програми академічної мобільності науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників у ХДАК та ЗВО (наукових установах)-партнерах визначаються додатковими угодами та затверджуються вченою радою ХДАК.

IV. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

4.1. ХДАК визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання учасника освітнього процесу у ЗВО (науковій установі)-партнері.

4.2. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у ЗВО (науковій установі)-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою ХДАК.

4.3. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого учасником освітнього процесу документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків учасників освітнього процесу, завіреного в установленому порядку у ЗВО (науковій установі)-партнері.

4.4. Порядок ліквідації академічної різниці визначається ХДАК та ЗВО (науковими установами)-партнерами відповідно до законодавства.

4.5. Результати підсумкової атестації учасників освітнього процесу у період навчання у ЗВО (науковій установі)-партнері представляються за шкалою, прийнятою у ЗВО (науковій установі)-партнері, і переводяться в шкалу, прийняту в ХДАК.

4.6. Державна атестація учасників освітнього процесу, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку.

4.7. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у ЗВО (науковій установі)-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до ХДАК йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

V. ОBOB'ЯЗКИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ПАРТНЕРІВ

5.1. ХДАК та ЗВО (наукова установа)-партнер зобов'язані:

- укласти договір про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності учасників освітнього процесу між ХДАК та ЗВО (науковими установами)-партнерами та узгодити освітні програми та навчальні плани;

- надавати можливість учасникам академічної мобільності брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, що проводяться у ЗВО (наукових установах)-партнерах; представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами ЗВО (наукових установ)-партнерів;

5.2. ЗВО (наукова установа)-партнер, що відправляє учасників академічної мобільності, зобов'язаний:

- забезпечити вільний і рівний доступ учасників освітнього процесу до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;

- надавати учасникам освітнього процесу консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;

- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземних учасників освітнього процесу на території приймаючої країни.

5.3. ЗВО (наукова установа)-партнер, що приймає учасників академічної мобільності, зобов'язаний:

- зарахувати учасника освітнього процесу, направленого на навчання на визначений договором строк, відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;

- створити усі необхідні умови для виконання учасником академічної мобільності індивідуального навчального плану;

- сприяти учасникам академічної мобільності у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;

- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземних учасників академічної мобільності на території приймаючої країни;

- після завершення навчання видати учаснику академічної мобільності (студентам, аспірантам) документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків учасника освітнього процесу або документ про вищу освіту з додатком встановленого у ЗВО (науковій установі)-партнері зразка.

5.4. Обов'язки ЗВО (наукових установ)-партнерів щодо учасників освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних договорах (угодах) між ЗВО (науковими установами)-партнерами щодо програм академічної мобільності учасників освітнього процесу.

VI. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1. Учасники освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за спорідненими напрямками та спеціальностями підготовки фахівців у ЗВО (наукових установах)-партнерах;

- безпечні та нешкідливі умови навчання;

- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою закладу вищої освіти (наукової установи)-партнера;

- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;

- можливість отримання документа про відповідний освітній ступінь встановленого у ЗВО (науковій установі)-партнері зразка відбувається відповідно до договору (угоди) між ЗВО(науковими установами)-партнерами щодо програм академічної мобільності.

6.2. Учасники освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;

- вчасно прибути до ЗВО (наукової установи)-партнера, що приймає учасника програми академічної мобільності ;

- під час реалізації програми академічної мобільності дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку,

Статуту та інших нормативно-правових документів ЗВО (наукової установи)-партнера;

- успішно реалізувати програму академічної мобільності за затвердженим індивідуальним планом;

- після завершення програми академічної мобільності у ЗВО (науковій установі)-партнері вчасно повернутися до ЗВО (наукової установи)-партнера, що направив на участь у програмі академічної мобільності.

VII. ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ УЧАСТІ У ПРОГРАМІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

7.1. Після повернення до ХДАК учасник програми академічної мобільності (студенти, аспіранти) надає документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завірених в установленому порядку у ЗВО (науковій установі)-партнері, а також заяву про поновлення на навчання.

7.2. ХДАК в установленому порядку приймає рішення щодо поновлення учасника програми академічної мобільності (студента, аспіранта) на навчання.

7.3. Після повернення до ХДАК учасник програми академічної мобільності (науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники) надає звітну документацію щодо результатів виконання програми академічної мобільності.

7.4. ХДАК в установленому порядку приймає рішення щодо затвердження звітної документації учасника програми академічної мобільності (науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника).

Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків

О. Білик

Погоджено:

Перший проректор

Ю. Лошков

Проректор з навчальної роботи

І. Сташевська

Проректор з наукової роботи

Н. Кушнарєнко

Провідний юриєконсульт

Г. Савченко